

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.437/14/2020.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bonifert Zsolt közbeszerzési biztos, Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A kérelmező: ETIAM Kft.

(Szeged, Vellay Imre utca 39.)

A kérelmező képviselője: Dr. Bálint Tamás felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Sárvári Tankerületi Központ

(Sárvár, Dózsa György utca 14.)

Az ajánlatkérő képviselője: Krizmanich Gergely felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
KG Procure Kft.

A közbeszerzés tárgya, értéke: „Tanulói infrastruktúra beszerzése 2.” - 1. rész - 48.156.668.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő a tárgyban közbeszerzési eljárás 1. része tekintetében megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel 69. § (1) bekezdését, ezért megsemmisíti az ajánlatkérő kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánító, 2020. október 1-én hozott döntését és azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntést a közbeszerzési eljárás 1. része tekintetében.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 240.783.-Ft, kettőszáznegyvenezer-hétszáznyolcvanhárom forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a bevezető részben meghatározott árubeszerzés tárgyában a Kbt. Harmadik rész 117. § szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított, melynek ajánlati felhívását 2020. augusztus 14-én adta fel és 2020. augusztus 17-én jelent meg a Közbeszerzési Értesítőben KÉ-14049/2020. számon.

2. Az ajánlati felhívás releváns részei:

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése:

Az eszközök 2 közbeszerzési részben kerülnek beszerzésre:

1. rész: Informatikai eszközök beszerzése: Összesen 180 db eszköz szállítása
2. rész: Iskolabútorok beszerzése: összesen 31 db bútor szállítása

II.1.6) Részekre bontás

A beszerzés részekből áll, ajánlatok benyújthatók valamennyi részre.

II.2.1) Elnevezés:

1. rész: Informatikai eszközök beszerzése

II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

Összesen 180 db eszköz szállítása.

telepített nyelvi labor 18 fő részére 2 db

nyelvi labor szoftver 16 db

multimédiás headset 16 db

interaktív felület 21 db

hangfalrendszer 1 db

digitális fényképezőgép 2 db

notebook 51 db

dokumentum kamera 1 db

projektor 2 db

vezeték nélküli palatábla 1 db

interaktív tábla 2 db

interaktív feleltető rendszer 1 db

nevelői laptop 3 db

tabletek 36 db

nyomtató 3 db

A tényleges termékeket és mennyiségeket a közbeszerzési dokumentumok tartalmazzák. Amennyiben a műszaki leírás meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozást tartalmaz, abban az esetben Ajánlatkérő minden esetben a „vagy azzal egyenértékű” terméket is ért. Amennyiben Ajánlattevő nem a dokumentumokban meghatározott terméket/szolgáltatást szerepelteti ajánlatában, úgy csatolni köteles az általa megajánlott termék/szolgáltatás egyenértékűségét teljes körűen és hitelt érdemlően bizonyító okiratot(kat), melyek alapján Ajánlatkérő egyértelműen meggyőződik a megajánlott termék/szolgáltatás megfelelőségéről. Ajánlatkérő ebben a körben további okiratokat, dokumentumokat kérhet be az egyenértékűség megállapítása érdekében.

II.2.5) Értékelési szempontok

1. Ár szempont – Összesített nettó ajánlati ár Súlyszám: 90
2. Minőségi szempont – Garanciális igény érvényesítése esetén díjmentes háztól-házig szolgáltatás (igen / nem) Súlyszám: 10

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel, programmal kapcsolatos:
Projekt hivatkozási száma: EFOP-4.1.2-17-2017-00094, EFOP-4.1.2-17-2017-00095

3. Az ajánlatkérő a felhívás mellé készített közbeszerzési dokumentumokban szerepeltetett útmutatót, szerződéstervezetet, árazatlan eszközlíst.

Az Útmutatóban az alábbiakat írta elő az ajánlatkérő:

III. pontja, A közbeszerzési eljárás szabályai:

- 1) Az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban, illetve a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell ajánlatát elkészítenie.
- 4) Az ajánlat érvénytelen, ha ajánlattevő ajánlatát bármilyen feltételhez köti, vagy a Szerződéstervezetben meghatározottakkal ellentétes feltételt tartalmaz, továbbá akkor is, ha többváltozatú ajánlatot tesz. Ajánlatkérő többváltozatú ajánlatnak tekint különösen minden olyan ajánlatot, amely a megvalósítás tekintetében több javaslatot tartalmaz. Ajánlatkérő számára hátrányosabb (azaz a szerződéses minimum követelményeknek meg nem felelő) feltétel megadása az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását vonja maga után. Ajánlatkérő a Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.103/2013/5. számú ítélete alapján többváltozatú ajánlattételnek tekint azt, ha a szakmai ajánlatban szereplő ajánlati ár, illetve a felolvasólap között eltérés mutatkozik.
- 12) A szerződés-tervezetet nem kell kitölteni, sem az ajánlathoz csatolni.

VII. pontja, Az ajánlat módosítása, visszavonása:

- 1) Az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő időpontjától kötve van. Az ajánlati kötöttség beálltát követően visszavont ajánlat polgári jogi igényeket keletkeztethet azon túl, hogy az ajánlati biztosíték (amennyiben az eljárásban releváns) nem kerül visszafizetésre.

IX. pontja, Az ajánlattal kapcsolatos formai előírások:

- 1) Az ajánlat részeként benyújtandó dokumentumok esetében Ajánlatkérő elektronikus űrlapok rendelkezésre bocsátásával segíti az ajánlattételt. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy azon nyilatkozatok tekintetében, ahol Ajánlatkérő elektronikus űrlapot készített, ott ezen űrlapok használatától nem lehet eltekinteni, ezen űrlapok használata kötelező!
- 4) Amennyiben az adott dokumentum tekintetében elektronikus űrlap nem áll rendelkezésre, úgy az adott dokumentumot „PDF” formátumban csatolja Ajánlattevő. A részletes árajánlatot (árazott költségvetést) „EXCEL” formátumban is kérjük csatolni. Eltérés esetén a „PDF” formátumú az irányadó.

XIV. pontja, Az ajánlatok elbírálása, értékelése:

- 4) Mindenféle, a felhívásban és a dokumentációban (Szerződés tervezetben) foglaltakkal ellentétes, vagy azoknak nem megfelelő, a bírálati szemponttal, vagy a szerződés teljesítésével kapcsolatos ajánlattevői kikötés (különösen, de nem kizárólagosan pl.: az ajánlati ár milyen valuta árfolyam mellett érvényes; vagy az ajánlat a felhívásban meghatározott ajánlati kötöttségtől eltérő ideig érvényes; a jótállás terjedelmének a felhívásban és/vagy a

dokumentációban meghatározottól eltérő korlátozása) az ajánlat érvénytelenségét vonhatja maga után.

5) Az ajánlati árat magyar forintban (HUF), nettó értékben kell megadni a felolvasólapon az EKR rendszerben. A felolvasólapon szereplő összegnek meg kell egyeznie a tételes kereskedelmi ajánlat / árazott költségvetés összesen rovatban szereplő összeggel.

7) Az ajánlatok értékelése az 1. közbeszerzési részre vonatkozóan

1. értékelési részszerpont: Összesített nettó ajánlati ár

Az 1. értékelési részszerpont szerinti megajánlás alátámasztására ajánlattevőknek az ajánlathoz árazott költségvetést kell csatolni.

A költségvetés(ek) Microsoft Office Excel formátumban áll(nak) az Ajánlattevők rendelkezésére, amelyet kitöltve kell az ajánlatukhoz csatolniuk, valamint elektronikus formátumban (Microsoft Office Excel formátumban) is!

XVIII. pontja, Benyújtandó dokumentumok, nyilatkozatok:

Sor-szám	Iratanyag Megnevezés	Benyújtás módja (Elektronikus Űrlap/PDF)
1.	A Kbt. 66 § (5) bekezdésének megfelelő felolvasólap Felhívjuk a figyelmüket, hogy az elektronikus űrlap kitöltése során a felolvasólapon a megajánlásokat folyamatos gépeléssel kell rögzíteni, a számok közé szóköz, pont, vessző nem tehető, tekintettel arra, hogy az olyan hibát okozhat, amely az ajánlat érvényességét befolyásolhatja.	Elektronikus Űrlap
2.	A Kbt. 66. § (2) bekezdésében előírt, úgynevezett ajánlati nyilatkozat.	Elektronikus Űrlap
15.	Részletes árajánlat (költségvetés) Felhívjuk figyelmüket, hogy a szakmai ajánlat teljes hiánya az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után, ezért kiemelt figyelmet fordítsanak az EKR-be történő feltöltést követő ellenőrzésre. Kérjük a PDF formátumban benyújtott költségvetést dátummal ellátva, cégszerűen aláírva benyújtani szíveskedjenek.	cégszerűen aláírt PDF és EXCEL

A felolvasólap elektronikus űrlap az alábbiakat tartalmazta:

Egyösszegű ajánlati ár (nettó Ft)

.....

Garanciális igény érvényesítése esetén díjmentes háztól-házig szolgáltatás (igen/nem)

.....

A közbeszerzési dokumentumok tartalmazott árazatlan eszközlístát külön Celldömölk, külön Répcelak teljesítési hely vonatkozásában, valamint egy „Költségvetési összesítő az EFOP-4.1.2 eszközbeszerzéséhez” táblázatot.

Az árazatlan eszközlistán az egyes eszközök tekintetében megjelölte az ajánlatkérő a beszerzendő mennyiséget és az ajánlattevőknek meg kellett jelölni az egyes eszközök tekintetében a nettó egységárat, majd ez alapján a feltüntetett mennyiségre vonatkozó nettó

bekerülési értéket, az Áfa összegét Ft-ban, és a bruttó bekerülési értéket, majd a táblázat alján ezek összesen értékét.

A Költségvetési összesítő táblázatban egyik soron Celldömölk teljesítési hely tekintetében a nettó bekerülési értéket, az Áfa összegét Ft-ban, és a bruttó bekerülési értéket, majd a következő soron Répcelak teljesítési hely esetében ugyanezen értékeket, a nettó bekerülési értéket, az Áfa összegét Ft-ban, és a bruttó bekerülési értéket. A táblázat alján mindezek összesen értékét kellett feltüntetni.

4. Az ajánlattételi határidőre, 2020. augusztus 28-ig a közbeszerzési eljárás 1. része vonatkozásában 4 ajánlattevő nyújtott be ajánlatot:

Balázs-Diák Kft.

- Egyösszegű ajánlati ár (nettó Ft): 42 815 000
- Garanciális igény érvényesítése esetén díjmentes háztól-házig szolgáltatás (igen/nem): Igen

A kérelmező

- Egyösszegű ajánlati ár (nettó Ft): 49 542 395
- Garanciális igény érvényesítése esetén díjmentes háztól-házig szolgáltatás (igen/nem): Igen

Serco Informatika Kft.

- Egyösszegű ajánlati ár (nettó Ft): 40 304 492
- Garanciális igény érvényesítése esetén díjmentes háztól-házig szolgáltatás (igen/nem): Igen

Stiefel Eurocart Kft.

- Egyösszegű ajánlati ár (nettó Ft): 50 246 030
- Garanciális igény érvényesítése esetén díjmentes háztól-házig szolgáltatás (igen/nem): Igen

5. A kérelmező az ajánlatában benyújtotta kitöltve az árazatlan eszközlista táblázatot külön-külön mindkét teljesítési hely, Celldömölk és Répcelak tekintetében, valamint a Költségvetési összesítő táblázatot. A táblázatokat mind pdf, mind excel formátumban benyújtotta ajánlatában.

A kérelmező által az ajánlatában csatolt „Celldömölk.pdf” fájlban az eszközlista szerint az egyes előírt eszközök tekintetében megadta az egységárakat, az adott eszköz mennyiségére vetített nettó, bruttó bekerülési értéket és az Áfa összegét, majd mindezek alapján az összesen soron feltüntette az összesen bekerülési értéket nettó 22 602 600.- Ft-ban, bruttó 28 705 302.- Ft-ban, az Áfa összegét 6 102 702 Ft-ban. Ezzel egyező adatokat tartalmazott az ajánlatba szintén benyújtott „1_Összesítő.xlsx” Excel táblázat „I.rész Informatika Celldömölk” lapja.

A kérelmező a fentiek szerint benyújtotta az ajánlatba a „Répcelak.pdf” fájlt is, melyben az eszközlista szerint az egyes előírt eszközök tekintetében megadta az egységárakat, az adott eszköz mennyiségére vetített nettó, bruttó bekerülési értéket és az Áfa összegét, majd mindezek alapján az összesen soron feltüntette az összesen bekerülési értéket nettó 16 407 160.- Ft-ban, bruttó 20 837 093.-Ft-ban, az Áfa összegét 4 429 933 Ft-ban. Ezzel egyező adatokat tartalmazott az ajánlatba szintén benyújtott „1_Összesítő.xlsx” Excel táblázat „I.rész Informatika Répcelak” lapja.

A kérelmező ajánlatában benyújtotta a Költségvetési összesítő táblázatot is „1_Összesítő.xlsx” néven Excel táblázatban, valamint pdf formátumban is:

	Bekerülési érték (nettó Ft)	ÁFA	Bekerülési érték (bruttó Ft)
I. közbeszerzési rész Informatika Celldömölk	22 602 600 Ft	6 102 702 Ft	28 705 302 Ft
I. közbeszerzési rész Informatika Répcelak	16 407 160 Ft	4 429 933 Ft	20 837 093 Ft
Mindösszesen:	39 009 760 Ft	10 532 635 Ft	49 542 395 Ft

A kérelmező a benyújtott Felolvasólapon az alábbiak szerint tüntette fel az adatokat:
 „Egyösszegű ajánlati ár (nettó Ft): 49 542 395.-
 Garanciális igény érvényesítése esetén díjmentes háztól-házig szolgáltatás (igen / nem) Igen”

6. Az ajánlatkérő 2020. szeptember 10-én a Kbt. 71. §-ára hivatkozással felvilágosítás-kéréssel fordult a kérelmezőhöz a közbeszerzési eljárás 1. része tekintetében az alábbiak szerint:

„Ajánlattevő felolvasólapja, valamint a költségvetés főösszesítőjében szereplő összesen mindösszesen nettó bekerülés költsége között számítási hibának nem tekinthető ellentmondás áll fenn.

Kérjük szíveskedjen az ellentmondást feloldani és felvilágosítást adni a költségvetésekben szereplő nettó összesen és a felolvasólapon feltüntetett Egyösszegű ajánlati ár (nettó Ft) összeg eltérésére. Kérjük felvilágosítását, hogy az eltérést adminisztratív elírás vagy más eltérés okozta.

(...)

Felhívjuk az Ajánlattevők figyelmét, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása nem járhat a Kbt. 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

A Kbt. 71. § (3) vagy (8)-(9) bekezdés rendelkezéseinek megsértése esetén, vagy ha a hiánypótlást, felvilágosítás megadását nem, vagy nem az előírt határidőben teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati vagy részvételi jelentkezési példányt lehet figyelembe venni az elbírálás során.”

7. A kérelmező határidőre benyújtott felvilágosításában az alábbi nyilatkozatot tette:

„Alulírott ... az ETIAM Kft. képviseletében nyilatkozva az ellentmondást akként oldja fel, hogy nyilatkozik, a felolvasólapon tévesen az ÁFA-val növelt érték került feltüntetésre (azaz a bruttó érték), de a helyes érték a nettó érték lett volna.

Utalva éppen az ajánlattevő egy korábbi hasonló ügyben kialakult jogorvoslati eljárásban hozott Döntőbizottsági határozatra (D.93/14/2020.), az ÁFA értéke jogszabályban meghatározott, így a nettó és a bruttó érték egyértelműen meghatározott, meghatározható.

A felolvasólapon tehát helyesen a következő nettó értéknek kellett volna szerepelnie:

39 009 760 Ft

Mindemellett a felolvasólappal egyenrangú költségvetési összesítő árrészletezőben a nettó érték is feltüntetésre került, azaz a nettó érték megállapítható, azt ajánlattevő megadta. Az

ajánlati ár nettó értéke tehát az ajánlatban benne volt, az megállapítható, módosításra nem kerül. Ezt kérjük ajánlati értéként figyelembe venni.

Ajánlatkérő hivatkozik e körben A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a hiánypótlás szabályairól (KÉ 2019. évi 106. szám; 2019. június 4.) című útmutatóban kifejtettekre a jelen helyzetre irányadó feloldatósági megoldásként.

Hivatkozom továbbá a Döntőbizottság D.527/20/2013. számú határozatában kifejtettekre is. Mindezek alapján ajánlattevő kéri az ellentmondást feloldottként kezelni, és az általa költségvetési főösszesítőben megadott és jelen felvilágosítás adásában tisztázott nettó értéket ajánlata helyes értékeként elfogadni.”

8. Az ajánlatkérő 2020. október 1-én tájékoztatta a kérelmezőt ajánlata érvénytelenségéről az alábbi indokolással:

„Ajánlatkérő az ETIAM Korlátolt Felelősségű Társaság (6726 Szeged Vellay Imre Utca 39.) ajánlattevő ajánlatát Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek nyilvánítja.

Indokolás:

Ajánlatkérő az 1. részben ajánlatot adó ETIAM Korlátolt Felelősségű Társaság Ajánlattevő felolvasólapja, valamint a költségvetés főösszesítőjében szereplő összesen mindösszesen nettó bekerülés költsége között számítási hibának nem tekinthető ellentmondást észlelt.

A Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

A Döntőbizottság D.58/14/2020. számú határozata szerint az ajánlatkérőnek felvilágosítás kérés keretében fel kell hívnia a kérelmezőt az árazott költségvetés főösszesítőjébe foglalt nettó ellenszolgáltatás és a felolvasólapon szereplő nettó ellenszolgáltatás eltérő összegei közötti ellentmondás tisztázására.

Ajánlatkérő a fenti rendelkezések alapján az alábbiak szerint hívta fel az ajánlattevőt felvilágosítás megadására:

1. közbeszerzési rész:

ETIAM Korlátolt Felelősségű Társaság (6726 Szeged, Vellay Imre Utca 39.)

Felvilágosítás kérés:

Ajánlattevő felolvasólapja, valamint a költségvetés főösszesítőjében szereplő összesen mindösszesen nettó bekerülés költsége között számítási hibának nem tekinthető ellentmondás áll fenn.

Kérjük szíveskedjen az ellentmondást feloldani és felvilágosítást adni a költségvetésekben szereplő nettó összesen és a felolvasólapon feltüntetett Egyösszegű ajánlati ár (nettó Ft) összeg eltérésére. Kérjük felvilágosítását, hogy az eltérést adminisztratív elírás vagy más eltérés okozta.

Az ETIAM Korlátolt Felelősségű Társaság a felvilágosítást megadta, mely szerint az ellentmondást akként oldja fel, hogy nyilatkozik, a felolvasólapon tévesen az ÁFA-val növelt érték került feltüntetésre (azaz a bruttó érték), de a helyes érték a nettó érték lett volna.

A felolvasólapon tehát helyesen a következő nettó értéknek kellett volna szerepelnie: 39 009 760 Ft

Mindemellett hivatkozott arra, hogy a felolvasólapal egyenrangú költségvetési összesítő árrészletezőben a nettó érték is feltüntetésre került, azaz a nettó érték megállapítható, azt ajánlattevő megadta. Az ajánlati ár nettó értéke tehát az ajánlatban benne volt, az megállapítható, módosításra nem kerül. Ezt kérte azt ajánlati értéként figyelembe venni.

A Kbt. 71. (8) bekezdése szerint a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)–(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

Az ajánlati árat egyértelműen a felolvasólapon kellett megadni, mely az értékelésre kerülő tartalmi elemet jelentette. A felolvasólap és a tételes költségvetés egymással összefügg, külön-külön nem kezelhető, így egyik dokumentum sem nevezhető fajsúlyosabbnak a másiknál. Az ellentmondás tisztázása során tekintettel kell lenni a Kbt. alapelveire, vagyis a versenytársak által megismert értékelésre kerülő tartalmi elemet, továbbá az ajánlattevők által kalkulált sorrendet megváltoztatni kizárólag számítási hiba javításával lehetséges.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a hiánypótlás szabályairól (KÉ 2019. évi 106. szám; 2019. június 4.) című útmutató alapján a felolvasólap hiánypótlása akkor lehetséges, ha a felolvasólap hiánypótlása – és az abban feltüntetett ajánlati ár – nem eredményezi sem az ajánlati ár vagy annak értékelés alá eső részösszegének, sem az ajánlattevők közötti verseny eredményének és az értékeléskor [69. § (3) bekezdése] kialakuló sorrend változását.

A FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 3.Kf.650.103/2013/5. sz. ítélete szintén rögzíti, hogy az ajánlati felolvasólap és az ajánlat más elemei (például az árrészletező táblázat) hiánypótlása csak a törvényi korlátok között megengedett.

Ajánlattevő által a felvilágosítás megválaszolása során hivatkozott Döntőbizottsági határozatban (D.93/14/2020.) foglaltak szerint a szakmai ajánlat vonatkozásában a törvény kifejezetten kiemeli, hogy a hiánypótlás megadása során az ajánlati kötöttség ellenére is javítható az ajánlatban előforduló olyan nem jelentős egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba, amelynek változása az ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja. A javítás tehát nem lehet átfogó és jelentős. Azt, hogy mely hibák tekinthetők nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hibának, mindenkor csak a konkrét hiba ismeretében, az eset összes körülményeire tekintettel lehet eldönteni. Azok a hibák azonban, amelyek bármilyen kis mértékben is de befolyásolhatják az ajánlati árat vagy annak részösszegét, illetőleg bármilyen más értékelési szempont alapján az értékelésre kerülő ajánlati elemek értékét, az eljárás eredményét, az ajánlattevők sorrendjét, minden esetben jelentős hibának minősülnek.

Ajánlatkérő megállapítja, hogy a jelen eljárás tényállása eltér a kérelmező és az ajánlatkérő által a fentiek szerint hivatkozott döntőbizottsági határozatban foglalt tényállástól, amelyben nem volt kizárható a hiánypótlás jogintézményének alkalmazása figyelemmel a Kbt. 71. § (8) bekezdésben felsorolt tilalmakra; ellentétben a jelen eljárásban fennálló helyzettel, ahol a törvényi tilalmak relevánsak.

Ajánlattevő által a felvilágosítás megválaszolása során szintén hivatkozott Döntőbizottsági határozatban (D.527/20/2013.) foglalt tényállás ugyancsak eltér a jelen eljárás tényállásától, mivel a hivatkozott esetben a - korábban nem csatolt - felolvasólap hiánypótlása – és az abban feltüntetett ajánlati ár – nem eredményezte sem az ajánlati ár vagy annak értékelés alá eső részösszegének, sem az ajánlattevők közötti verseny eredményének és az értékeléskor [63. § (4) bekezdése] kialakuló sorrend változását, így a hiánypótlásra jogszerű lehetőség volt.

Ajánlatkérő megállapította, hogy a felolvasólap hiánypótlására nincs jogszabályi lehetőség, mivel a bruttó ajánlati ár helyett a nettó összeg felolvasólapon történő feltüntetése az ajánlattevők közötti sorrendet megváltoztatná. Továbbá az ajánlati ár az egyik legfontosabb szerződéses feltétel, ezért a hiba nem minősíthető nem jelentős, egyedi részletkérdésnek.

Szintén nincs lehetőség a Kbt. 71. § (11) bekezdés szerinti számítási hibaként történő javításra, mivel nem volt olyan alapadat, amely miatt felmerült volna valamely matematikai művelet helytelen elvégzése, erre Ajánlatkérő felhívására ajánlattevő sem hivatkozott.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 69. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján:

„Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.”

A felhívás és a közbeszerzési dokumentum szerint a felolvasólapon Ajánlatkérő az összesített nettó ajánlati árat kérte feltüntetni, ajánlattevő azonban a bruttó ajánlati árat tüntette fel, és mivel az ellentmondás megszüntetésére nincs jogszerűen igénybe vehető eszköze az eljárási szereplőknek (sem ajánlatkérőnek, sem ajánlattevőnek), az ajánlat érvénytelen.

Fentiek alapján ETIAM Korlátolt Felelősségű Társaság ajánlatainak érvénytelenné nyilvánítása volt javasolt az 1. rész vonatkozásában a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, amely vonatkozásában Ajánlatkérő döntéshozója az ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról döntött.”

9. Az ajánlatkérő - a jogorvoslati eljárásra tekintettel - a közbeszerzési eljárást 2020. október 16-án felfüggesztette.

A jogorvoslati kérelem

10. A kérelmező a közbeszerzési eljárás 1. részével kapcsolatosan 2020. október 8. napján terjesztette elő jogorvoslati kérelmét, melyben kérte jogsértés megállapítását arra tekintettel, hogy a kérelmező ajánlatát az ajánlatkérő jogsértő módon érvénytelenné nyilvánította a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, kérte ezért az ajánlatkérő kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáról szóló döntésének a megsemmisítését.

11. A kérelmező a jogsértés tudomásra jutásának időpontjaként 2020. október hó 1. napját jelölte meg, mert az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás 1. része vonatkozásában 2020. október hó 1. napján küldte meg közbenső döntését a kérelmező ajánlatának Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenné nyilvánításáról. A kérelmező hivatkozott arra, hogy nem kezdeményezett vitarendezést, hanem közvetlenül jogorvoslati kérelmet nyújtott be.

12. I. A kérelmező előadta, hogy a felolvasólap egyösszegű nettó ajánlati ár rovatába tévesen a költségvetési főösszesítőben és a részletes költségvetésben feltüntetett és számítással igazolt egyösszegű bruttó értékkel egyező értéket írta be. Azonban az ajánlati árat és annak elemeit a jelen eljárásban több irat is megadta és alátámasztotta: a felolvasólap, az összesítő és a tételes költségvetés. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy a felolvasólapon a kérelmező a nettó ajánlati árat az ÁFA-val, azaz 27%-kal megnövelt értékkel adta meg, azaz 27%-kal az egységárak alapján megállapítható nettó értéket még felszorozta. Egy egyszerű számtani problémáról van szó, ami részleteiben kiderül a csatolt költségvetési iratokból. Az ÁFA értéke mindemellett törvényben rögzített.

A kérelmező elsődleges álláspontja szerint a jelen esetben egy számítási hibáról van szó, amikor is a felolvasólapon feltüntetendő értéket a kérelmező a részletes költségvetés és költségösszesítő adatai alapján az ÁFA összegével, azaz 27%-kal felszorozta, ami az eredetileg helyes értéktől így eltérő műveleti értéket eredményezett, ezért került ezen bruttónak nevezett érték a felolvasólapon feltüntetésre. Függetlenül attól, hogy nettó vagy bruttó értéként jelölték meg az iratok ezeket az értékeket, az ügylet lényege egy feleslegesen elvégzett felszorozási művelet, mely nem más, mint egy számítási hiba. Mivel a mennyiségi adatok, az egyes elemek darabárai, és az azokból képezhető értékek a rendelkezésre álló adatok alapján megállapíthatóak voltak, így az ajánlatkérő a helyes értéket is meg tudta állapítani, amit a felolvasólapon fel kellett volna tüntetni. Az ajánlatkérőnek tehát a Kbt. 71. § (11) bekezdése szerint kellett volna kezelnie a számítási hibát.

A kérelmező szerint az ajánlatkérő tévesen nem a jogszabály szerint számítási hiba javítására, hanem ellentmondás feloldására hívta fel a kérelmezőt. Ennek azonban érdemi jelentősége nincsen, mert a felhívás alapján a kérelmező a számítási hibát javította, a helyesen számított értéket megadta. Ezt követően az ajánlatkérő kötelezettsége lett volna a Kbt. 71. § (11) bekezdése második mondata szerint a rendelkezésre álló alapadatok alapul vételével a helyes összesített ellenérték megállapítása, a számítási hiba javítása eredményének a megállapítása és annak a kérelmező általi javított értékkel való egyezőségének vizsgálata, megállapítása. Az ajánlatkérő jogsértő módon a Kbt. 71. § (11) bekezdése ezen követelményének nem tett eleget, hanem meg nem állapítva a helyes javított értéket, jogsértő módon úgy foglalt állást, hogy az eltérő értékek közti különbség feloldására nincs jogszabályi lehetőség, pedig az a Kbt. 71. § (11) bekezdésében biztosított volt.

Az ajánlatkérő eljárása ekként megsértette a Kbt. 71. § (11) bekezdését és ez szükségszerűen eredményezte a Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdésének megsértését és a Kbt. 73. § (1) bekezdése e) pontjának megsértését is.

13. II. A kérelmező másodlagos álláspontja szerint az ajánlatkérő álláspontja megtartása mellett sem lett volna lehetőség az érvénytelenítésre. Ha az adatok ellentmondásban is állnának, a felolvasólap adata az összesítő és a költségvetések adataival, akkor sem így kellett volna eljárnia az ajánlatkérőnek.

Az ajánlatkérő szerint a kérelmező hiánypótlási válasza a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja utolsó tagmondata követelményét sérti, mivel „bruttó ajánlati ár helyett a nettó összeg felolvasólapon történő feltüntetése az ajánlattevők közötti sorrendet megváltoztatná. Továbbá az ajánlati ár az egyik legfontosabb szerződéses feltétel, ezért a hiba nem minősíthető nem jelentős, egyedi részletkérdésnek.” Ennek alátámasztására vastagon ki is emelte az érvénytelenítésben a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pont következő részét: „amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.”

A kérelmező szerint a probléma ezzel a hivatkozással az, hogy ez a kritérium a jogszabályi szöveg értelme szerint kizárólag az átalánydíjas szerződés árazott költségvetés (részletes ajánlat) valamely tételének és egységárának változtatására vonatkozik, nem pedig a felolvasólap adattartalmának változására. Márpedig a jelen helyzetben éppen a költségvetés tételei és adatai maradnak irányadóak, változatlanok és azoknak megfelelően módosul(na) a felolvasólap adata. Az ajánlatkérő hivatkozása tehát nem a tárgybeli esetre vonatkozik, nem azt szabályozza. Nem megfelelő jogszabályi hivatkozásra alapította az ajánlatkérő a döntését.

14. A Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjának értelmezése kapcsán az a kérdés, hogy a felolvasólap javítása az ajánlatban „a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum” javítását eredményezi-e? A kérelmező szerint az ajánlathoz - amit a felolvasólapon kellett megtenni - képest más dokumentumok javításáról rendelkezik a Kbt. 71. § (8) bekezdés b)

pontja ezen szövegrésze (a felolvasólap nem más dokumentum), így nincs tiltás a felolvasólap tekintetében.

A második kérdés, hogy ha a felolvasólap a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentumnak minősülne, akkor annak adattartalma javítása jelentős-e, egyedi részletkérdés-e. A kérelmező szerint ez a kérdés általánosan nem, hanem csak mindig egyedileg az adott eset összes körülményének vizsgálata alapján ítéltető meg. A jelen esetben két részletes költségvetés tartalmazta a kérelmező teljesen részletes ajánlatát, az alapján pedig egy ugyancsak részletes bontású összesítő adatlap is. Ezen adatok egyértelműen feltüntették a nettó és bruttó értékeket, bemutatták az árképzést, a számításokat is. Az adatok alapján mind a nettó, mind a bruttó érték megállapítható volt, és az is, hogy a felolvasólapon szereplő nettó érték nem a felolvasólapal egyenrangú költségvetési nettó értékekkel egyező. De ennek az eltérésnek a költségvetést bemutató adatok indokát is adták, azaz a probléma oka már ezen adatok alapján megállapítható volt. Ehhez képest akár téves felszorzásként és számítási hibaként azonosította az ajánlatkérő a problémát, akár figyelmetlenség miatti „elírásként”, a költségvetést nem módosító javítás szükségességéről van szó, ami az ajánlatot és a tényleges és megismerhető ajánlati árat nem módosítja, a hiba nem jelentős, és pusztán egy részletkérdésről van szó. A hiánypótlást ennek megfelelően el kellett volna fogadni, az nem ütközött a Kbt. 71. § (8) bekezdése b) pontja szerinti tilalomba.

Az ajánlatkérő eljárása ekként megsértette a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontját, azt helytelenül alkalmazta és ez szükségszerűen eredményezte a Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdésének megsértését és a Kbt. 73. § (1) bekezdése e) pontjának megsértését is.

15. III. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérői álláspont mellett is az érvénytelenítés indoka nem az kellett volna legyen, hogy „ellentmondás megszüntetésére nincs jogszerűen igénybe vehető eszköze az eljárási szereplőknek”, hanem legfeljebb az, hogy a hiánypótlás megadása az ajánlatkérő szerint a Kbt. 71. § (8) bekezdése b) pontja szabályába ütközött. Ennél fogva valójában az érvénytelenítés indoka megjelölése sem helyes és a Kbt. 73. § (1) bekezdése e) pontját sem támasztja alá. A hivatkozott e) pont szerint egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit. Ahhoz, hogy ezen pontra hivatkozással érvénytelenítse az ajánlatkérő az ajánlatot, meg kellett volna jelölnie mi az az ajánlattételi felhívásbeli vagy közbeszerzési dokumentumbeli feltétel, aminek az ajánlat nem felel meg. Ilyen előírt feltételt azonban az érvénytelenítésében nem hivatkozott meg. Az, hogy az érvénytelenítő irat szerint a felolvasólapon a nettó ajánlati ár helyett a bruttó ajánlati árat tüntette fel a kérelmező, hivatkozásként azért nem fogadható el, mert egy értéket a felolvasólapon nettó értéként a kérelmező feltüntetett. A követelmény teljesült, és ebből a szempontból teljesen mindegy, hogy egyébként a felolvasólapon nettó értéként megadott érték a költségvetési iratok bruttó értékével egyezik meg. A követelmény az volt, hogy a felolvasólapon egy értéket nettó ajánlati árként meg kell adni. Ez a követelmény pedig teljesült. Az ajánlatkérőnek olyan feltétel nem teljesülését kellett volna megjelölnie, ami előírásra került. Az nem került előírásra, hogy a felolvasólapon olyan érték nem szerepelhet nettó értéként megadva, ami egyébként a költségvetésben bruttó értéként került megadásra. Mindezek alapján a Kbt. 73. §. (1) bekezdése e) pontja alkalmazásának nem volt helye, mivel nincs olyan feltétel, aminek az ajánlat ne felelne meg, illetve az érvénytelenítés ilyen feltételt nem jelölt meg.

Az ajánlatkérő észrevétele

16. Az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelem elutasítását kérte, annak alaptalansága miatt, álláspontja szerint a közbeszerzési eljárás 1. részében közbenső döntéssel hozott a kérelmező ajánlatát érintő érvénytelenségi megállapítás alapos.

17. I. Az ajánlatkérő előadta, hogy téves a kérelmező azon észrevétele, hogy az ajánlatban számítási hibáról van szó.

A D.58/14/2020. sz. határozatában a Döntőbizottság rögzítette, hogy a Kbt. 71. § (11) bekezdés szerinti jogintézmény alkalmazhatóságához a következetesen egységes döntőbizottsági, illetve bírósági gyakorlat szerint két konjunktív feltételnek kell fennállnia: valamely matematikai művelet helytelen elvégzésén kell alapulnia és a hibának az értékelésre is kihatással kell lennie. A számítási hiba alkalmazására még hibásan elvégzett matematikai művelet fennállása esetén is kizárólag abban az esetben van mód, ha megállapítható azon alapadat, amelynek tekintetében elvégezték a hibás matematikai műveletet. Tekintettel arra, hogy az árazott költségvetésben a két helyszínre (Celldömölk, Répcelak) vonatkozó összesítő adatai és az összesített főösszesítő adatai megegyeztek, nem volt olyan alapadat, amely miatt felmerült volna valamely matematikai művelet helytelen elvégzése, erre az ajánlatkérő felhívására a kérelmező sem hivatkozott. A tényállás szerint a főösszesítőn és a felolvasólapon szereplő nettó ajánlati árak nem egyeztek, a két összeg között egy vélhetően elírásból keletkezett különbség (nettó helyett a bruttó összeg került a felolvasólapon feltüntetésre) volt kimutatható. Számítási hiba nem volt megállapítható, ezért az ajánlatkérő döntése nem volt jogszerűtlen amiatt, hogy nem alkalmazta a Kbt. 71. § (11) bekezdésében foglaltakat, hiszen a felolvasólap helyes kitöltéséhez nem volt szükség matematikai művelet elvégzésére, tekintettel arra, hogy az ajánlattevőknek csupán a főösszesítőn szereplő értéket kellett átmásolnia. Az ajánlatkérő nem érti a kérelmező azon érvelését, hogy a nettó ajánlati árat 27 %-kal felszorozta, tekintettel arra, hogy a nettó összeg is megállapítható a részletes ajánlatból, így egyértelmű a korábbiakban jelzettek szerint, hogy ajánlattevő feladata pusztán másolás volt, számítást, matematikai műveletet a felolvasólap kitöltése nem igényelt.

18. A Döntőbizottság D.58/14/2020. számú határozata szerint az ajánlatkérőnek felvilágosítás kérés keretében fel kell hívnia a kérelmezőt az árazott költségvetés főösszesítőjébe foglalt nettó ellenszolgáltatás és a felolvasólapon szereplő nettó ellenszolgáltatás eltérő összegei közötti ellentmondás tisztázására, melyet az ajánlatkérő 2020. szeptember 10-én megtett. A kérelmező a felvilágosításra adott válaszában akként nyilatkozott, hogy a felolvasólapon tévesen az ÁFA-val növelt érték került feltüntetésre (azaz a bruttó érték), de a helyes érték a nettó érték lett volna. Mindezek alapján az ajánlattevő kérte az ellentmondást feloldottként kezelni, és az általa költségvetési főösszesítőben megadott és a felvilágosítás adásában tisztázott nettó értéket ajánlata helyes értékeként elfogadni.

Az ajánlatkérő szerint a kérelmező szakmai ajánlata nem tartalmazott számítási hibát, így az ellentmondás feloldására a kérelemben jelzett számítási hiba javításának intézménye jogszerűen nem volt alkalmazható.

19. Az ajánlatkérő hivatkozott még arra, hogy mivel az ajánlatkérő már a felvilágosítás kérésében egyértelműen kinyilvánította, hogy a hiba számítási hibának nem tekinthető, amelyet a kérelmező nem vitatott, így a kérelmi elem azon része, amely szerint az ajánlatkérőnek számítási hiba javításaként kellett volna kezelnie az ellentmondást, azon túl, hogy nem helytálló, elkésztett is a Kbt. 148.§ (3) bekezdés értelmében. Amennyiben a kérelmező a hibát számítási hibának vélte, úgy lehetősége lett volna előzetes vitarendezést

kezdeményeznie a felvilágosítás kéréssel összefüggésben, vagy adott esetben megfelelő határidőben jogorvoslati eljárást kezdeményezhetett volna.

20. Az ajánlatkérő megjegyezte továbbá, hogy a közbenső döntést megelőzően – figyelemmel arra, hogy a beszerzés uniós forrásból valósul meg – tájékoztatást kért az Irányító Hatóságtól arra vonatkozóan, hogy az ellentmondás számítási hibaként javítható-e, amelyre vonatkozóan az ajánlatkérő az alábbi választ kapta: „Álláspontunk szerint, ha a dokumentáció azt tartalmazza, hogy a felolvasólapon a nettó ár kerüljön feltüntetésre és az ajánlattevő (állítólagosan) a bruttó árat tüntette fel, akkor az ajánlat érvénytelen. E tévedés nem számítási hiba, s a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjának rendelkezését figyelembe véve olyan jelentős változása az ajánlati árnak, ami kihat az értékelésre és az ajánlattevők közötti sorrendet befolyásolja. A felolvasólapon szereplő összeg így nem módosítható hiánypótlás keretében.

Felhívom szíves figyelmét továbbá, hogy az utóbbi időben a jogalkalmazás változását, szigorodását tapasztaljuk több területen is. Így javasoljuk, hogy Önök is szigorúbban ítélik meg a kétséges helyzeteket, különösen annak fényében, hogy ebben az ügyben Önök is ellentmondásos gyakorlattal találkoztak.”

21. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a Közbeszerzési Hatóság szakmai támogatásával kiadott Közbeszerzési Szemlében a Hatóság több alkalommal foglalkozott a felolvasólap hiánypótlásának lehetőségével, amely alapján elmondható, hogy ilyen esetben nincs lehetőség az eltérő adatok javítására.

Közbeszerzési Szemle 2017. VII. évf. 8. szám: A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalásai (14. oldal): „A Kbt. 71. § (8) bekezdés a) és b) pontja szerint a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésben foglalt alapelvek sérelmével, továbbá annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja. A felolvasólapon szereplő számszerűsíthető adatok hibája nem egyedi részletkérdésben felmerült hiba, mivel az ajánlatkérő ezeket önállóan értékeli.”

Közbeszerzési Szemle 2017. VII. évf. 11. szám: A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalásai (13. oldal): „Álláspontunk szerint az ilyen ajánlat érvénytelen, amely sem hiánypótlással, sem a Kbt. 71. § (11) bekezdése szerinti, számítási hiba ajánlatkérő általi javításával nem orvosolható.” „... a felolvasólapon szereplő, szakmai ajánlatban számításokkal meg nem alapozott adat egyúttal az ajánlattevő ajánlata is, ezért annak hiánypótlás útján történő megváltoztatása nem tekinthető egyedi, részletkérdésre vonatkozó hiba javításának. Amennyiben ajánlatkérő lehetővé tenné az ajánlattevőnek, hogy az egyik értékelési szempont szerinti megajánlása tekintetében szereplő egymásnak ellentmondó adatok közül válassza ki az egyiket, lehetőséget nyújtana arra, hogy az ajánlattevő az ajánlattételi határidő lejártá után a többi ajánlat ismeretében kiválaszthassa a számára kedvezőbb megajánlást, ami nyilvánvalóan ellentétes a Kbt. alapelveivel.”

Közbeszerzési Szemle 2018. VIII. évf. 1. szám: A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalásai (17. oldal): A 3.Kf.650.103/2013/5. számú ítélete alapján, amennyiben az ajánlaton belül a felolvasólapon és a részletes árajánlatban két eltérő ajánlati érték szerepel, ez jogszerűen csak számítási hiba javítással orvosolható, ha az ajánlatban nincs számítási hiba, az ellentmondás nem feloldható.”

22. II. Az ajánlatkérő nem ért egyet a kérelmező értelmezésével, amely szerint a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja kizárólag átalánydíjas szerződésekre vonatkozik.

A „továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető” szövegrész kizárólag az átalánydíjas szerződések esetén ad többlet jogosultságot az ajánlattevők részére, amely nyilvánvalóan nem zárja ki azt, hogy a hivatkozott mondatrészt megelőző, és azt követő mondatrészek ne függjenek össze. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a tárgyi eljárásban a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja akként értelmezhető, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása nem járhat az alapelvek sérelmével és annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

23. Az idézett jogszabályhely a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény kommentárja (a továbbiakban: Kommentár) szerint – a korábbi közbeszerzési törvényhez képest jóval részletesebben – az ajánlati kötöttség határait definiálja.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a hiánypótlás szabályairól (KÉ 2019. évi 106. szám; 2019. június 4.) című útmutató alapján a felolvasólap hiánypótlása is akkor lehetséges, ha a felolvasólap hiánypótlása – és az abban feltüntetett ajánlati ár – nem eredményezi sem az ajánlati ár vagy annak értékelés alá eső részösszegének, sem az ajánlattevők közötti verseny eredményének és az értékeléskor kialakuló sorrend változását.

24. Az ajánlatkérő azon kérelmezői kérdésre, hogy ha a felolvasólap a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentumnak minősülne, akkor annak adattartalma javítása jelentős-e, egyedi részletkérdés-e. A kérelmező álláspontja szerint az adatok alapján mind a nettó, mind a bruttó érték megállapítható volt, és az is, hogy a felolvasólapon szereplő nettó érték nem a felolvasólappal egyenrangú költségvetési nettó értékekkel egyező, de a költségvetést nem módosító javítás szükségességéről van szó, ami az ajánlatot és a tényleges és megismerhető ajánlati árat nem módosítja, a hiba nem jelentős, és pusztán egy részletkérdésről van szó. A hiánypótlást ennek megfelelően el kellett volna fogadni, az kérelmező jogértelmezése szerint nem ütközött a Kbt. 71. § (8) bekezdése b) pontja szerinti tilalomba.

Az ajánlatkérő szerint a kérelmező ezen álláspontjának ellentmond, hogy a Döntőbizottság a D.347/19/2019. számú határozatban rámutatott arra, hogy a felolvasólap rendeltetésének legfőbb célja, hogy lehetőséget biztosítson az ajánlattevők számára ahhoz, hogy a bírálat megkezdése előtt tájékozódjanak az adott eljárásban résztvevő más ajánlattevők személyéről és megajánlásairól. E cél szoros összefüggést mutat a Kbt. 2. § (1) bekezdésében meghatározott versenytisztaság, átláthatóság alapvető követelményével, azaz a többi ajánlattevő szempontjából a kérelmező által hivatkozott „tényleges és megismerhető ajánlati ár” a felolvasólapon szereplő, és nem a főösszesítőn feltüntetett ár volt.

Az ajánlatok bontását követően az ajánlattevők megismerték az ajánlatok értékelési szempont szerinti sorrendjét, amelynek módosulását eredményezte volna az, ha az ajánlatkérő a felvilágosítást elfogadja.

A fentiek szerint a felolvasólap és a tételes költségvetés egymással összefügg, külön-külön nem kezelhető, így egyik dokumentum sem nevezhető fajsúlyosabbnak a másikkal, azonban az ellentmondás tisztázása során tekintettel kell lenni a Kbt. alapelveire, vagyis a

versenytársak által megismert értékelésre kerülő tartalmi elemet, továbbá az ajánlattevők által kalkulált sorrendet megváltoztatni kizárólag számítási hiba javításával lehetséges.

Az ajánlatkérő álláspontja alátámasztásául hivatkozott „A közbeszerzésekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat” tárgyában készült kúriai összefoglaló véleményre is (2015.EI.II.JGY. E.1.1.), amely szerint az ajánlat valamennyi szerkezetében elkülönült eleme azonos megítélés alá esik az értékelés szempontjából. E körben az ajánlatkérő kifejezetten hivatkozott az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/24/EU IRÁNYELVÉNEK 56. cikk (3) bekezdésében foglalt átláthatósági korlátra is.

25. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény kommentárja tisztázza azt a kérdést, hogy mitől ajánlat az ajánlat, azaz milyen dokumentumok azok, amelyeket az ajánlatnak benyújtáskor mindenképpen tartalmaznia szükséges. Eszerint az ajánlattevő minden olyan hiányosság pótlására jogosult, amelyet a Kbt. nem tilt. A Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerinti tilalomba ütköző hiánypótlás törvényi korlátba ütközik, azaz nincs rá jogszerű lehetőség, mivel jelen eljárásban a kérelmező felolvasólapjának javítása megváltoztatta volna azt a sorrendet, amelyet az ajánlattevők a bontási eljárást követően megismerhettek. Habár a felolvasólap elsődlegesen a bontási eljárás lebonyolításának egyszerűségét, valamint a vállalások többi ajánlattevővel történő megismertetése révén a verseny tisztaság hivatott szolgálni, formai és tartalmi kellékeit tekintve az ajánlat részét képező további dokumentumokkal (pl. Szakmai ajánlat) egyenértékű módon rögzíti az ajánlattevői vállalást, amellyel összefüggésben az alábbiakat adta elő az ajánlatkérő:

- Tekintettel arra, hogy a felolvasólap az ajánlattevő személyét azonosító adatokat, valamint az értékelés alá eső vállalásokat rögzíti, lényeges szerződéses feltételt rögzítő dokumentumnak minősül, amellyel kapcsolatban az ellentmondás fennáll.
- Az ajánlati ár az egyik legfontosabb szerződéses feltétel, ezért a hiba nem minősíthető nem jelentős egyedi részletkérdésnek.
- Miután a hiba javíthatóságától, a javítás megengedhetőségétől függ az ajánlat érvényessége (Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja), az értékelésbe pedig csak érvényesség szempontjából is megfelelőnek talált ajánlatok vonhatók be (Kbt. 69. § (3) bekezdés, 77. § (4) bekezdés) az ajánlat érvényessége/érvénytelensége egyértelműen befolyásolja az ajánlattevők közötti értékeléskor kialakuló sorrendet.
- Az ajánlati ár korrekciója, azaz két egyenértékű dokumentumban megjelölt érték közötti választás (vagyis az ajánlatban benyújtott egyik értékre vonatkozó módosítás) lehetősége a verseny tisztaságára, az esélyegyenlőségre és az egyenlő bánásmódra vonatkozó alapelvek sérelmét is megvalósítja, egyben az ajánlati kötöttség megsértésével is járhat. A közbeszerzési dokumentumok részeként rendelkezésre bocsátott szerződéstervezet is egyértelműen rögzíti, hogy a szerződés - fizikailag ugyan nem csatolt - mellékletét képezi az ajánlattevő ajánlata, vagyis annak teljes terjedelme, így a felolvasólap, valamint a szakmai ajánlat közötti lényeges (nagyságrendi) eltérés lényeges szerződéses feltételnek minősül.

26. Az ajánlatkérő kiemelte, hogy a Kbt. a hiánypótlás és felvilágosítás-kérés alkalmazásának feltételei között nem értékeli a hiba vagy hiányosság eredetét, sem számszaki mértékét. Az ajánlatkérő álláspontja szerint nincs jelentősége annak, hogy a két azonos jelentőségű dokumentum közötti eltérés, tévedés vagy tévesztés (pl. felcserélés, elütés) vagy egyéb ok miatt tartalmaz eltérő ajánlati árat.

A fentiek alapján nincs jogszerű eszköze sem az ajánlatkérőnek, sem pedig az ajánlattevőnek arra, hogy az ellentmondást megszüntesse, ezáltal az ajánlat a Kbt. 71. § (3) bekezdés értelmében érvénytelen, tekintettel arra, hogy az ajánlat és az ajánlattevő eljárási cselekménye nem felel meg a jogszabályokban foglaltaknak.

27. Az ajánlatkérő hivatkozott továbbá a Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.103/2013/5. számú ítéletére, amely szerint a Törvényszék arra a megállapításra jutott, hogy az ellentmondás alternatív ajánlattételnek minősül annak ellenére, hogy ajánlatkérő azt nem tette lehetővé, helyes megállapításaként rögzítette, hogy ha számítási hiba javítására nincs lehetőség, az ellentmondás nem oldható fel.

28. Az ajánlatkérő határozott álláspontja az, hogy a felolvasólap helyes kitöltése olyan alapvető érdek, amelynek akár véletlen, vagy rosszabb esetben szándékos elrontása sérti a verseny tisztaságát, illetve a nyilvánossági követelményeket. (Egyértelmű tehát, hogy ha az ajánlattevő a nettó összeg helyére születési dátumát vagy születési helyét írja annak érdekében, hogy a versenytársak ne ismerjék meg ajánlatát, úgy az ajánlat jogszerűen nem lehet érvényes.) A felolvasólapon előforduló elírások javításának megengedhetősége a jövőben szélsőséges esetben a Kbt. 2.§ (1)-(3) bekezdésében rögzített alapelvek sérelmével járhatnak. A felolvasólap különböző indokokkal történő, nem objektív, számszaki hibán alapuló utólagos korrigálása a jogbiztonságot, az ajánlattevők közötti verseny tisztaságát sértheti. A véletlen vagy szándékos elírások javíthatósága visszaélésekre adhat alapot, az esélyegyenlőség, a jóhiszeműség követelménye szenvedhet csorbát, és joggal való visszaélések történhetnek. E tekintetben tehát irreleváns azon kérelmezői álláspont, miszerint „mind a nettó, mind a bruttó érték megállapítható” volt. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy amennyiben a kérelmezői álláspont helyes lenne, abban az esetben az árazott költségvetés bármely beazonosítható – akár legkisebb – tételének felolvasólapon történő feltüntetése orvosolható lenne, amely körülmény további jogbiztonságot sértő engedményt eredményezne.

29. Az ajánlatkérő utalt arra, hogy példaként és a kérdés analógiájaként tekint a Kbt. 71. § (9) bekezdés szövegezésére. A Kbt. jogfejlődése és hatályba lépése óta elvégzett módosítások is azt mutatják, hogy a felolvasólapnak igenis olyan átláthatóságra visszavezethető funkciója van, amelyből az ajánlattevő a kialakult sorrendet megismerhetik. A Kbt. 71. § (9) bekezdésének hatályos szövegezése is azt mondja ki, hogy az ajánlat érvénytelen, ha a szakemberre vonatkozó vállalást nem tudják alátámasztani, szemben a korábbi – ajánlatkérő által elvégezhető – korrekciós lehetőséggel. Az értékeléshez kapcsolódó szakemberekre vonatkozó szabályozás és a felolvasólap rendeltetésének – fent bemutatott - legfőbb célja arra enged következtetni, hogy a jogalkotó szándéka az volt, hogy a felolvasólapon rögzített ajánlati értékek ne legyenek változtathatók – elírás esetén sem, a kógens törvényi kivételeken (számítási hiba, sorrendet nem befolyásoló javítás) túlmenően. A hiánypótlási felhívás ugyanakkor nem vonatkozhat valamely – felolvasólapon feltüntetett – értékelési szempontra, ez még az ajánlati kötöttséggel nem terhelt ajánlatok tekintetében is a nem hiánypótolható adatok körébe tartozik még tárgyalásos eljárásban is.

30. III. Az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenítési indok megjelölése kapcsán előadta, hogy a kérelmezői hivatkozással ellentétben volt felhívásbeli, ill. közbeszerzési dokumentumbeli feltétel, aminek a kérelmező ajánlata nem felelt meg, a felhívás és a közbeszerzési dokumentum szerint a felolvasólapon az ajánlatkérő az összesített nettó ajánlati árat kérte feltüntetni. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a nettó értéként megadott bruttó érték ennek az előírásnak nem felelt meg, ez nyelvtani és logikai, matematikai, adójogi értelemben is teljesen egyértelmű. Mind az ajánlati felhívásban az értékelési szempontokra vonatkozó információk körében, mind pedig a Közbeszerzési Dokumentációban egyértelműen rögzítésre került, hogy az ajánlatok értékelési résszempontja a nettó ajánlati ár volt.

31. Az ajánlatkérő kiemelte továbbá, hogy a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi ok, nem kizárólag a felhívás vagy közbeszerzési dokumentumoknak való nem megfelelés esetén alkalmazható, vagyis a felsorolt feltételek nem konjunktívak. A hivatkozott jogszabályi hely kógensen rögzíti, hogy érvénytelen az ajánlat, ha a jogszabályokban meghatározott feltételeknek nem felel meg. Tekintettel arra, hogy önmagában a Kbt. 71. § (8) bekezdésének megsértése kimeríti a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjának megvalósítását, így azon érvelés, amely szerint az érvénytelenségi ok helytelenül került megállapításra nem alapos. Az a körülmény, hogy az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban egyértelműen meghatározta, hogy a felolvasólapon nettó értéket kell megadni – amelynek a kérelmező nem tett eleget – önmagában megalapozza a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi okot, további jogcím, illetve jogalap megjelölése nélkül, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő már korábban kifejtett álláspontja szerint az elírás jogszerűen nem orvosolható.

Az ajánlatkérő megfelelő tájékoztatást adott az érvénytelenséggel érintett ajánlattevő részére az érvénytelenség körülményeiről 2020. október 1. napján, amelyben egyértelműen megjelölte, hogy a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi jogcím azért került megállapításra, mivel a felhívás és a közbeszerzési dokumentum szerint a felolvasólapon az ajánlatkérő az összesített nettó ajánlati árat kérte feltüntetni, a kérelmező azonban a bruttó ajánlati árat tüntette fel, és mivel az ellentmondás megszüntetésére nincs jogszerűen igénybe vehető eszköze az eljárási szereplőknek (sem ajánlatkérőnek, sem ajánlattevőnek), az ajánlat érvénytelen.

32. Az ajánlatkérő előadta, hogy mivel az ajánlatkérő számított arra, hogy precedens hiányában az érvénytelenítő döntés fokozott jogorvoslati kockázatot hordoz, ezért közbenső döntést hozott annak érdekében, hogy esetleges jogsértés miatt a reparálhatóságot ne kockáztassa, ezért kérte, hogy amennyiben jogsértőnek ítéli a Döntőbizottság az ajánlatkérő döntését, tekintsen el a bírság kiszabásától, egyrészt arra tekintettel, hogy a beszerzés uniós támogatással érintett, amellyel összefüggésben további pénzügyi korrekció jelentkezhetsz, továbbá az ajánlatkérő anyagi helyzete sem teszi lehetővé jelentős bírság megfizetését.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

33. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárását 2020. augusztus 14. napján indította meg, így e jogorvoslati eljárásra a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

34. A kérelmező jogorvoslati kérelmében az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását sérelmezte, nem tartotta jogosnak, jogszerűnek az ajánlatkérő által 2020. október 1-én megküldött döntését, melyben az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította az ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

35. Az ajánlatkérő által észrevételében hivatkozott elkésettség tekintetében a Döntőbizottság rögzíti, hogy az elkésettséget a kérelmi elemekre vonatkozóan kell vizsgálni. Tárgybani jogorvoslati kérelem egy kérelmi elemet tartalmazott, mely a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánító döntésére vonatkozik, figyelemmel a Kbt. 3. § 16. pontjában rögzítettekre is, miszerint kérelmi elemnek a jogorvoslati kérelemnek az az elkülöníthető része minősül, amely tartalmazza a jogsértőnek vélt kérelmezetti eljárási cselekményt, magatartást, döntést vagy mulasztást a megsértett jogszabályi rendelkezés(ek) megjelölésével, valamint a Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt és annak indokait, azzal, hogy a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása

egy kérelmi elemet képez, kivéve, ha valamely érvénytelenségi okhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik.

36. A kérelmező tehát jogorvoslati kérelmében egy kérelmi elemet terjesztett elő, az ajánlatkérő döntését sérelmezte az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása kapcsán, mely álláspontjának alátámasztásául adott elő kérelmében több indokot, az indokok körében hivatkozott a számítási hiba intézményére is. Az ajánlatkérő e körben adta elő, hogy álláspontja szerint ezen hivatkozás elkésett, azonban mivel ez az indokolás körében, a kérelmező álláspontjának alátámasztásául előadott indokok között szerepelt, így az nem lehet elkésett. Az elkésettséget a kérelmi elemre vonatkozóan kell vizsgálni. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáról szóló tájékoztatását 2020. október 1-én küldte meg a kérelmező és az ajánlattevők részére, így ajánlatkérő ezen döntéséről a kérelmező ezen a napon szerzett tudomást, ehhez képest állt rendelkezésére a Kbt. 148. § (3) bekezdése alapján 15 nap a jogorvoslati kérelem előterjesztésére. A kérelmező 2020. október 8-án nyújtotta be jogorvoslati kérelmét, így az határidőben érkezett. De ez alapvetően nem is volt vitatott az ajánlatkérő részéről, csak a számítási hibára vonatkozó kérelmezői hivatkozást ítélte elkésettnek, viszont az nem önálló kérelmi elem, csak a kérelmező egyik érvelése, indoka a kérelem előterjesztése körében. Így nincs eljárásjogi akadálya a kérelmező jogorvoslati kérelmének vizsgálatának.

37. A Döntőbizottság ezért a jogorvoslati kérelem nyomán vizsgálta azt, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította-e tárgybani esetben érvénytelennek a kérelmező ajánlatát.

38. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem kapcsán a döntése meghozatala során az alábbi rendelkezésekre volt alapvetően figyelemmel.

A Kbt. 66. § (1) - (2), (5) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

(2) Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan.

(5) Az ajánlatnak és a részvételi jelentkezésnek felolvasólapot kell tartalmaznia, amely feltünteti ajánlat esetében a 68. § (4) bekezdése, részvételi jelentkezés esetében a 68. § (5) bekezdése szerinti információkat.

A Kbt. 68. § (1), (4) és (6) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatokat vagy részvételi jelentkezéseket tartalmazó iratok felbontását az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártát követően, jogszabályban meghatározott időtartam elteltével kell megkezdeni.

(4) Az ajánlatok felbontásakor ismertetni kell az ajánlattevők nevét, címét (székhelyét, lakóhelyét), valamint azokat a főbb, számszerűsíthető adatokat, amelyek az értékelési szempontok alapján értékelésre kerülnek. Az ajánlatok bontásakor ismertetendő a rendelkezésére álló fedezet összege is.

(6) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések felbontásáról és a (4)-(5) bekezdés szerinti adatok ismertetéséről az ajánlatkérő jegyzőkönyvet készít, amelyet a bontástól számított öt napon belül megküld az összes ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek. A határidő után beérkezett ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásáról szintén jegyzőkönyvet kell

felvenni, és azt az összes - beleértve az elkésett - ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek megküldeni.

A Kbt. 69. § (1) - (3) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.

A Kbt. 71. § releváns bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat - ideértve a 69. § (4)-(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is - módosítani és kiegészíteni is lehet.

(5) Amíg bármely ajánlattevő vagy részvételre jelentkező számára hiánypótlásra vagy felvilágosítás nyújtására - a (2) bekezdés szerinti felszólításban, illetve értesítésben megjelölt - határidő van folyamatban, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező pótolhat olyan hiányokat, amelyekre nézve az ajánlatkérő nem hívta fel hiánypótlásra.

(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

(8) A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

(11) Ha az ajánlatkérő az ajánlatban az értékelésre kiható számítási hibát észlel - a hiba és a javítandó érték, valamint a javítás eredményeként meghatározott érték megjelölésével -, felhívja az ajánlattevőt annak javítására. A számítási hiba javításának az eredményét az ajánlatkérő akként állapítja meg, hogy a közbeszerzés tárgya elemeinek tételesen meghatározott értékeit (az alapadatokat) alapul véve kiszámítja az összesített ellenértéket

vagy más - az ajánlatban megtalálható számításon alapuló - adatot. Ha a számítási hiba javítását nem, vagy nem az előírt határidőben, vagy hibásan teljesítették, az ajánlat érvénytelen.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

A Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint a nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.

39. Tárgybani esetben a kérelmező ajánlatát az ajánlatkérő azért nyilvánította érvénytelennek, mert a kérelmező ajánlatában a felolvasólapon a nettó ajánlati ára helyett a bruttó ajánlati árát tüntette fel, a részletes költségvetés összesen nettó értéke nem egyezett meg a felolvasólapon szereplő nettó összesen ajánlati árral, mely az ajánlatkérő szerint a Kbt. rendelkezései alapján jogszerűen nem orvosolható.

40. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő előírásai alapján az ajánlattevőknek az ajánlati árukat egy tételes eszközlista beárazásával kellett megtenniük, az ajánlatkérő rögzítette, hogy milyen eszközöket szeretne beszerezni, azokat milyen mennyiségben és azok tekintetében kellett az ajánlattevőknek az egyes eszközök ajánlati nettó egységárait megjelölniük, majd az ajánlatkérő által rögzített mennyiséggel összeszorozva kellett megjelölni a nettó bekerülési értéket. Ezen túlmenően fel kellett tüntetni a nettó bekerülési értékre vonatkozó Áfa mértékét összegszerűen, majd ezek összegét is fel kellett tüntetni bruttó bekerülési értéként. Majd a táblázatos formában megadott eszközlista végén meg kellett adni a táblázatban szereplő adatok alapulvételével az összesen nettó bekerülési értéket, az összesen Áfa értékét és az összesen bruttó bekerülési értéket. A közbeszerzési dokumentumok előírásai szerint (Útmutató XIV. 7) pont) ez jelenti az 1. rész értékelési részszerzőpont szerinti megajánlást, amit az árazott költségvetésben foglalt adatok, értékek támasztanak alá.

41. A kérelmező az ajánlatkérő előírásainak megfelelően kitöltötte az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott tételes eszközlístát, a költségvetést az ajánlatkérő előírásai szerint beárazta mindkét teljesítési helyszín, Celldömölk és Répcelak vonatkozásában külön-külön. A tételes költségvetésben megjelölte a kérelmező az ajánlatkérő által megjelölt, beszerezni kívánt termékek nettó egységárait, azokat az ajánlatkérő által megjelölt mennyiségi adattal összeszorozva megjelölte azon eszközök tekintetében a nettó bekerülési értéket, majd arra alapítva megadta az Áfa összegét Ft-ban és ezek alapján feltüntette a bruttó bekerülési értéket soronként. A táblázat végén az abban feltüntetett adatok alapján megjelölte az összesen nettó bekerülési értéket, az összesen Áfa értéket és az összesen bruttó bekerülési értéket. Ezen költségvetés kitöltésével képezték az ajánlattevők az ajánlati árukat, így a kérelmező is ezen tételes költségvetés által adta meg az ajánlati árát tárgybani beszerzés tekintetében. Ezen kérelmezői ajánlati ár egyértelmű volt, a költségvetésben feltüntetett adatok alapján a számításoknak megfelelő, hiánytalan és alátámasztott volt.

Ezen kérelmezői ajánlati árat, nettó, bruttó bekerülési értékét erősítették meg az ajánlatkérő által szintén csatolni kért és a kérelmező által az ajánlatba csatolt költségvetési főösszesítőben megjelölt adatok is. A kérelmező által a tételes költségvetésben, árazott eszközlístában megadott adatoknak megfelelően, azokkal egyezően tüntette fel a költségvetési főösszesítőben is a nettó, bruttó bekerülési értéket, a nettó, bruttó ajánlati árait.

A kérelmező ajánlati ára ez alapján egyértelmű volt, melyre beállt az ajánlati kötöttség.

42. Az ajánlatba csatolnia kellett az ajánlattevőknek felolvasólapot is. A Kbt. 66. § (5) bekezdése szerint a felolvasólap feltünteti az ajánlat esetében azokat a főbb számszerűsíthető adatokat, amelyek az értékelési szempontok alapján értékelésre kerülnek annak érdekében, hogy az ajánlatok bontásakor ezeket ismertetni lehessen. Tárgybani ügyben tehát az ajánlatban a felolvasólapra rá kellett vezetni a tételes költségvetésben kiszámolt, megadott ajánlati árat nettó értékben, melyre a kérelmező a költségvetésében szereplő bruttó értéket vezette rá.

43. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy egy ajánlatot egységében kell figyelembe venni, értékelni. Az ajánlatban lévő megajánlások, igazolások, egyéb dokumentumok értékelésekor az ajánlat egészére figyelemmel kell lenni, az ajánlatban szereplő minden adat, nyilatkozat figyelembe vételével lehet csak teljes körűen értékelni egy ajánlatot.

44. A fentiekben bemutatott adatok ismerete mellett az ügy egyedi jellege alapján értékelhető a kérelmező ajánlata.

Tárgybani esetben a Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlati ár megajánlása egyértelműen megállapítható volt a kérelmező ajánlatából az ajánlatba becsatolt tételes költségvetés és költségvetési főösszesítő alapján. Az ajánlati ár alapját a tételes árazott költségvetés adja, mely majd a szerződés szerves részét is képezi.

45. A kérelmező ajánlatából az is megállapítható volt, hogy a felolvasólapon a kérelmező bruttó ajánlati ára szerepel.

A kérelmező ajánlata ezért a felolvasólap ismeretében sem tartalmazott ellentmondó ajánlati árat, különböző adatot.

46. A kérelmező az ajánlatában következetesen, egybehangzóan jelölte meg a nettó és a bruttó ajánlati árat, így ajánlati ára egyértelműen megajánlott, egyértelműen megállapítható volt, ezáltal értékelhető.

47. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő helyesen járt el a körben, hogy a kérelmező ajánlatában a felolvasólapon tapasztalt „elírást” a Kbt. 71. § (1) bekezdésében rögzített ajánlatkérői kötelezettség körében felvilágosítás kéréssel tisztázta. A kérelmező a felvilágosításában adott válaszában megerősítette azt, ami a kérelmező ajánlatában szereplő költségvetés alapján megállapítható is volt, hogy a bruttó ajánlati árat tüntette fel véletlenül a felolvasólapon a nettó ajánlati ára helyett. A kérelmező kérte, hogy az ajánlatában megadott nettó ajánlati árat értékelje az ajánlatkérő.

48. A Döntőbizottság álláspontja szerint tárgybani esetben a felvilágosítás adása nem ütközik a Kbt. 71. § (8) bekezdésben foglalt korlátokba, mert a fentiekben is kifejtettek alapján a kérelmező ajánlata, megajánlása egyértelmű volt, az ajánlatából egyértelműen kiderült a nettó és a bruttó ajánlati ára, az alátámasztott volt a tételes költségvetés és főösszesítő alapján, így a kérelmező ajánlati ára a felolvasólapon feltüntetett összeg tisztázásával nem változott meg, nem módosult. Ezáltal nem sértette az alapelveket és nem

minősült jelentős hiba javításának vagy hiány pótlásának és az ajánlattevők közötti sorrendre sincs kihatása, az ajánlati kötöttség sem sérült.

A fenti kérdés nem minősült számítási hibának, nem egy számításon alapuló műveletre, annak rossz eredményére volt visszavezethető a tárgybani esetben a tisztázandó kérdés.

49. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel, az eset egyedi körülményeinek vizsgálata alapján tárgybani ügyben nem látta megalapozottnak a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, ezért megállapította a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1) bekezdésének megsértését és megsemmisítette az ajánlatkérő kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánító és ezt követően hozott döntéseit a jogorvoslattal érintett közbeszerzési eljárás 1. része tekintetében.

50. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a közbeszerzési eljárás 1. része tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette a közbeszerzési eljárás során hozott, a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáról szóló köztes döntését és az azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntést a közbeszerzési eljárás 1. része vonatkozásában.

A Döntőbizottság bírság kiszabását tárgybani ügyben nem ítélte indokoltnak a jogsértés reparálhatóságára tekintettel, valamint az ajánlatkérő együttműködő magatartására tekintettel, mely szerint az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás megindításának napján felfüggesztette a közbeszerzési eljárását az adott rész esetében.

51. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről a Kbt. 151. § (9) bekezdése, illetve az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 126. § (2) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett.

A Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik.

52. Az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja szerint a jogvita eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet. A fentiek alapján a kérelmező által megfizetett 240.783.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat az ajánlatkérőnek kell megfizetnie a kérelmező részére.

53. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

54. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2020. november 17.

*Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke*

*Bonifert Zsolt sk
közbeszerzési biztos*

*Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Bálint Tamás felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
2. Krizmanich Gergely felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
3. Miniszterelnökség